

Кафедра української мови і літератури та методик їх навчання

Силабус навчальної дисципліни

Актуальні питання української орфографії та пунктуації – 4 кредити ЄКТС

Викладач: Поляк Ірина Павлівна – кандидат філологічних наук, старший викладач

Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	<i>Актуальні питання української орфографії та пунктуації</i>
Кількість кредитів	<i>4</i>
Шифр навчальної дисципліни	<i>ВД</i>
Прізвище, ім'я, по батькові викладача	<i>Поляк Ірина Павлівна</i>
Науковий ступінь	<i>Кандидат філологічних наук</i>
Вчене звання	<i>Старший викладач</i>
Посада викладача	<i>Старший викладач кафедри української мови і літератури та методик їх навчання</i>
Електронна адреса кафедри	<i>kufsd@ukr.net</i>
Контактний телефон викладача	<i>0976426943</i>
Профайл викладача	<i>kogpa.edu.ua/images/main_dir/kaf_ukr_susp/sklad/info/polyak/pdf</i>
Е-mail викладача	<i>kovalukjrin2@gmail.com</i>
Розклад консультацій	<i>Очні консультації; платформа Zoom</i>
Час проведення	<i>Четвер; 14:00 – 16:00</i>
Місце проведення	<i>Аудиторія №15</i>

ПЕРЕКВІЗИТИ	<i>Курс «Актуальні питання української орфографії та пунктуації» тісно пов'язаний із такими дисциплінами: сучасна українська літературна мова, історія української мови, культура української мови, фонетика, Лексикологія, Морфологія, Синтаксис та ін.</i>
ПОСТРЕКВІЗИТИ	<i>Базові знання орфографічних та пунктуаційних норм; формування українознавчої мовної компетенції.</i>

Анотація

«Актуальні питання української орфографії та пунктуації» – освітній компонент, уведений у навчальні плани факультетів української філології вищих навчальних закладів. Він покликаний ознайомити із значенням орфографії та пунктуації української мови, яке впливає із соціального значення орфографічних та пунктуаційних норм, які поряд з іншими нормами є невід’ємною рисою літературної мови. Дотримання норм, визначених правописом, полегшує письмове спілкування, є свідченням належної мовної культури.

Мета: забезпечити фахову підготовку з сучасної української літературної мови, допомогти магістрантам удосконалити вимоги до орфографічних та пунктуаційних норм, сформувати в них міцні навички культури писемного й усного мовлення.

Завдання: повторення найважливіших відомостей з орфографії та пунктуації української мови; підвищення рівня загальномовної підготовки, мовної грамотності студентів, практичне засвоєння орфографічних та пунктуаційних норм; формування українознавчої мовної компетенції.

Предмет: принципи і правила орфографії, орфоєпії та пунктуації.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні **знати:**

- теоретичні відомості, що стосуються української орфографії;
- теоретичні відомості, що стосуються української пунктуації;
- принципи правопису, типи і види орфограм;
- найважливіші правила української орфографії;
- найважливіші правила української пунктуації тощо.

Студенти повинні **вміти:**

- оволодіти правописними вміннями, які ґрунтуються на розв’язання орфографічних завдань;
- використовувати основні принципи правопису;
- виконувати орфографічний та пунктуаційний розбір;
- аналізувати тенденції розвитку орфографії та пунктуації;
- вільно оперувати фаховою термінологією.

Викладання навчальної дисципліни «Актуальні питання української орфографії та пунктуації» спрямоване на формування у магістрантів відповідних професійних компетентностей:

Інтегральна

Здатність розв’язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов.

Загальні:

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК6. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв’язання проблем, ініціативності.

Фахові:

ФК 1. Здатність забезпечувати здобуття освіти державною мовою.

ФК 4. Здатність критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН 2. Володіти комунікативною компетентністю (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти).

ПРН 5. Демонструвати знання категоріального апарату лінгвістики.

ПРН 6. Знати особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс сучасності.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Український правопис.

Тема 1-2. Коротка історія українського правопису.

Тема 3-4. Дискусії щодо українського правопису.

Змістовий модуль 2. Актуальні питання української орфографії та пунктуації.

Тема 5. Орфографія. Принципи орфографії.

Тема 6. Основні зміни в орфографії української мови.

Тема 7. Пунктуація. Принципи сучасної української пунктуації.

Теми 8-9. Основні зміни в пунктуації української мови.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання

Добір речень (із сучасної літератури, ЗМІ) із заданими орфограмами та пунктограмами з текстів різної стильової приналежності та виявлення особливостей їх структури та вживання.

Методи навчання: лекція, бесіда, пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, частково-пошуковий, дослідницький, метод аналізу мови.

Методи контролю: написання відкритих і закритих тестів; перевірка завдань, що виносяться на самостійне опрацювання; перевірка ІНДЗ.

Розподіл балів, які отримують студенти

Змістовий модуль №1			Змістовий модуль №2						ІНДЗ	Сума
П1 - П2	П3 - П4	М.К	П5- П6	П7- П8	П9	П10	П11	М.К	15	100
10	10	15	10	10	5	5	5	15		

П1 ... П11 – номери практичних занять; 5 – бал, який студент отримує за роботу на практичному занятті; М.К. – модульний контроль; ІНДЗ (індивідуальне науково-дослідне завдання).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		

31-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-30	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендована література Базова

1. Караман С. О. Сучасна українська літературна мова: навч. Посібник для студ. вищ. навч. закл. / С. О. Караман, О. В. Караман, М. Я. Плющ. К: Літера ЛТД, 2011. 560 с.
2. Мовна ситуація в Україні та дискусії навколо українського правопису / В. М. Русанівський та ін. К, 2002.
3. Новий український правопис. ЦУЛ. 2020. 284 с.
4. Новий український правопис в ілюстраціях. Правила – легко та швидко / упоряд. М. В. Коновалова. Х.: ВГ «Основа», 2021. 143 с.
5. Пономарів О. Культура слова: Мовностилістичні поради. К., 2000.

Додаткова

1. Довідник з культури мови: посібник / за ред. С. Єрмоленко. К. : Вища школа, 200. 399 с.
2. Зубков М. Сучасне українське ділове мовлення. Х.: Торсінг, 2001. 384 с.
3. Костусяк Н.М., Поляк І.П. Мовні особливості сучасного футбольного телерепортажу. Вісник науки та освіти. (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»): журнал. 2024. № 1(19). С. 286-296.
4. Німчук В. В. Доля Проекту 1999 року.
5. Німчук В.В. Проблеми українського правопису в ХХ ст. / Український правопис: Проект найновішої редакції. К, 1999.
6. Огієнко І.І. Історія української літературної мови / Упор. М. С. Тимошик. К, 2004.
7. Словник іншомовних слів / Уклад. С. М Морозов, Л. М. Шкарапута. К.: Наукова думка, 2000 680 с.
8. Українська мова за професійним спрямуванням: навч. посіб. / С. О. Караман, О. А. Копусь, В. І. Тихоша. К.: Літера ЛТД, 2013. 544 с.
9. Український орфографічний словник / За ред. В. М. Русанівського. Уклад.: В. В. Чумак та ін. К., 2006.
10. Фаріон І. Правопис – корсет мови? (Український правопис як культурно-історичний вибір). Л., 2004.
11. Шевчук С. В., Кабиш О. О. Практикум з українського ділового мовлення. К., 2008.

Інтернет-ресурси

Лінгвістичний портал (<http://proling.com>)

Лінгуп (<http://linguist.univ.kiev.ua>)

Нова Мова (<http://novamova.com.ua>)

Політикадисципліни.

Магістранти допускаються до підсумкового контролю за умови, якщо вони відвідували аудиторні заняття та ними виконано всі види завдань, передбачених робочою навчальною програмою курсу. Здобувачі заочної форми навчання, які не мають можливості відвідувати аудиторні заняття, можуть працювати дистанційно на платформі «ZOOM».

Працюючи дистанційно або ж при виконанні письмових практичних / тестових завдань, неприпустимим є порушення академічної доброчесності. Зокрема, усна відповідь повинна бути ґрунтовною та не містити перефразовування чужих висловлювань; цитуючи думки науковців, необхідно вказувати автора та джерело; практичні завдання повинні бути виконані самостійно тощо.